

Veronika Kojecká si sama vymyslela téma své bakalářské práce, její metodu i strukturu. Zabývala se v ní edičním zpracováním písňových textů dvou předních českých písničkářů Karla Kryla a Jaromíra Nohavici v knižních edicích, které s texty zacházejí jako s poezií, ve zpěvnících a v bookletech hudebních nosičů. Postupovala tak, že v písničkách, které byly otištěny ve více edicích, zjistila rozdíly mezi jednotlivými edičními zpracováními. Jevy, jichž se tyto rozdíly týkaly, roztřídila podle jazykových rovin, resp. podle oblastí pravopisu. S oporou v příručce Editor a text rozhodla, zda je u daného jevu vhodné/správné ponechat autorské znění, nebo normatizovat; u normatizovaných podob se řídila normativními příručkami (PČP, SSČ aj.). Tak vlastně vytvořila pomyslnou ideální edici a existující edice s ní srovnala: výsledkem bylo u každé analyzované edice zhodnocení několika oblastí jevů: jazyka (jen u Kryla, neboť u něj měla autorka k dispozici výchozí text), pravopisu, interpunkce, grafické úpravy (v této oblasti jde o vyznačování autorských zdůraznění a o používání majuskulí pro členění textu) a členění textu do veršů a strof včetně vyznačování refrénů. Při hodnocení edic autorka pracovala u Kryla se stupnicí čtyřhodnotovou, u Nohavici (při menší variabilitě edic a neznalosti autorského znění) tříhodnotovou; vytvořila i žebříček kvality sledovaných edic.

Práce má promyšlenou a přehlednou strukturu. Po seznamu zkratk se text začíná úvodními výklady, které stručně představují téma a strukturu práce, analyzované edice a oba bardy. Následují dvě paralelně stavěné části, totiž analýza a zhodnocení krylovských a nohavicovských edic: obě obsahují nejprve komentovaný soupis problematických jevů s určením postupu vhodného při edičním zpracování, poté systematický hodnotící popis jednotlivých edic a nakonec jejich stručné porovnání. Kratičká čtvrtá kapitola výstižně resumuje rozdíly v edičních postupech knižních vydání, zpěvníků a bookletů, dané odlišnou funkcí těchto různých typů edic. Práce má řadu příloh: kromě ukávek z některých edic jde hlavně o tabulky obsahující všechny variující jevy.

Posuzovaná práce vyniká formulační ukázněností a analytickou věcností. V textu se v hodnocení jednotlivých edic stále opakují tytéž údaje a tvrzení, což je při souvislém čtení poněkud ubíjející, ale autorčin rozbor to činí přehledným, údaje o každé jednotlivé edici tak tvoří celek. Složitě, ale použitím čtyř výrazných barev maximálně přehledné jsou i tabulky v příloze. Po formální stránce je práce solidní, snad jen ke konci nohavicovských analýz se objevuje několik chyb. V bibliografickém soupisu je u jedné položky vynechána jedna spoluautorka, u jiné jedna spolueditorka.

Práce je založena na nevysloveném předpokladu, že ediční činnost je do značné míry standardizované řemeslo, a že tedy u valné většiny variujících jevů je jedno z možných řešení nejlepší, správné. Mně je takový předpoklad blízký, ač je zřejmé, že s obecným souhlasem by se nesetkal. Souhlasím i s prakticky všemi autorčinými konkrétními preferencemi. Snad jen na s. 23 mi není jasné, proč by u ojedinělé odchylky mělo jít „zjevně tedy o záměr“, a na s. 44 bych připustil, že psaní „matka Země“ může být výrazem personifikace (pojetí bytosti jako živé) spíš než chybnou záměnou s grafickou podobou astronomického termínu. Na s. 58 se mi zdá, že se autorka nechala ovlivnit ostatními oblastmi kvalitní edice, když hodnotila interpunkci edice CHJZ jako průměrnou, ač o pár řádek výš psala o „otřesných případech“ a „nevysvětlitelném kolísání“.

Rád bych se Veroniky Kojecké zeptal při obhajobě na dvě věci: 1) Jak se liší citové vyznění textu zakončeného třemi tečkami od citového vyznění textu zakončeného více než třemi tečkami (srov. s. 22)? 2) Proměňuje se nějak v čase (myslím v čase po roce 1994, kdy byl vydán tzv. Dodatek k PČP) celková tendence edic v zacházení s psaním přejatých výrazů? (Zdalo se mi při čtení práce, že např. psaní „-izmus“ se objevuje v edicích okolo roku 1995 a pak zase ustupuje...)

Bakalářská práce Veroniky Kojecké je zpracována samostatně a velmi pečlivě, její vytvoření muselo být velmi pracné (autorka např. v textu vůbec nepíše o tom, jak složitě se dostávala k textu poslední ruky Krylovy Krylogie). Podle mého názoru splňuje obvyklé požadavky a může být podkladem k obhajobě. Navrhuji ji hodnotit jako výbornou.

V Hluboké u Krucemburka 19. května 2013

doc. Mgr. Robert ADAM, Ph.D.